

19. 6. 2018

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Vesničko má středisková aneb střediskové (divizní) akcie (nejen) z plastické chirurgie

Kdo by neznal dnes již kultovní film v hlavní roli se závozníkem Jánosem Bánem (alias Otíkem Rákosníkem), kterému řidič družstevního nákladáku Marián Labuda (alias Karel Pávek) – čest jeho památce – v jeden moment rozhořčeně sděluje: „Už jsem řek, po žních jdeš k Turkovi!“ Sluší se zmínit rovněž hláška Pávka: „Vy ste se zase kochal, že jo, pane doktore“ pronesená směrem k doktoru MUDr. Skružnému, kterého hrál Rudolf Hrušínský. Dominujícím prvkem názvu tohoto filmu je středisko. Víte, že akciová společnost může vydávat tzv. střediskové (divizní) akcie, neboli tracking shares?



A že s nimi lze spojit kupř. podíl na zisku odpovídající lékařským výkonům akcionáře, který pro akciovou společnost, v níž má podíl, jako lékař plastické chirurgie „a.s.“ (nikoliv s.r.o.) pracuje?

Jako př. lze uvést čl. 6. 2. 2 stanov[1] společnosti I.C.P. Capital Partners a.s.: „Akcie označovaná jako „akcie třídy B“. Akcie třídy B je akcie se zvláštními právy, přičemž všechny vydané akcie třídy B tvoří jeden druh. **S akcií třídy B je spojeno právo na podíl na zisku a jiných vlastních zdrojích společnosti dosaženého z činností a investic, o kterých bude účtováno na samostatném účetním středisku zřízeném pro tyto účely společností a nazvaném jako „Private Equity“.** Zisk a jiné vlastní zdroje se mezi jednotlivé akcie třídy B rozdělí v poměru jejich jmenovitých hodnot. S akciemi třídy B není spojeno právo na podíl na likvidačním zůstatku. Na každý 1 (jeden) kus akcií třídy B připadá 1 (jeden) hlas, tj. celkem mají akcie třídy B ve společnosti 9.000 (devět tisíc) hlasů.“, resp. čl. 6.2.3.: „Akcio označovaná jako „akcie třídy C“. Akcie třídy C je akcie se zvláštními právy, přičemž všechny vydané akcie třídy C tvoří jeden druh. **S akcií třídy C je spojeno právo na podíl na zisku a jiných vlastních zdrojů společnosti dosaženého z činností a investic, o kterých bude účtováno na samostatných účetních střediscích zřízených pro tyto účely společností, které jsou nazvané jako „Finance & správa“, „Účetnictví & reporting“ a „Compliance“.** Zisk a jiné vlastní zdroje se mezi jednotlivé akcie třídy C rozdělí v poměru jejich jmenovitých hodnot. S akciemi třídy C není spojeno právo na podíl na likvidačním zůstatku. Na každý 1 (jeden) kus akcií třídy C připadá j (jeden) hlas, tj. celkem mají akcie třídy C ve společnosti 1.000 (jeden tisíc) hlasů.“

Střediskové akcie mohou být konstruovány nejen na bázi jednotlivých druhů výkonů, ale také podle místa jejich dosažení. V této souvislosti srov. např.: čl. 6 odst. 1 stanov[2] společnosti Elekom a.s.: „Základní kapitál společnosti je rozdělen na 20 (slovy: dvacet) kusů akcií ve formě na jméno o jmenovité hodnotě 100.000,- Kč (slovy: jedno sto tisíc korun českých) každá, z nichž 4 (slovy: čtyři) mají druhové označení „**Akcio střediska Ostrava**“ a 16 (slovy: šestnáct) akcií má druhové označení „**Akcio střediska Praha**“. Akcie jsou vydány jako cenné papíry. Jednotlivé druhy akcií se od sebe navzájem a od zákonného režimu liší pouze právem na podíl ze zisku společnosti (dividendu),

jak je blíže rozvedeno v článku 7 odst. 2 těchto stanov.“

Čl. 7 odst. 2 stanov pak uvádí: „*Akcionář má právo na podíl ze zisku společnosti (dividendu), který valná hromada podle výsledku hospodaření společnosti schválila k rozdělení mezi akcionáře. Společnost má v rámci své organizační struktury dvě střediska, které vedou oddělené účetnictví. **Zisk vykázaný v účetnictví střediska Ostrava může být rozdělen pouze mezi akcionáře vlastníci Akcie střediska Ostrava a zisk vykázaný v účetnictví střediska Praha může být rozdělen pouze mezi akcionáře vlastníci Akcie střediska Praha.** V rámci středisek se podíl akcionářů na dividendě určuje poměrem akcionářova podílu k celkovému počtu akcií s příslušným druhovým označením.“*

Střediskové akcie lze také personifikovat a spojit podíl na zisku s výkony určité osoby, třeba právě s výkony samotného akcionáře plastického chirurga. Srov. čl. 8 odst. 2 stanov[3] společnosti Esthé, a.s.: „*Společnost vydává tyto druhy akcií se zvláštními právy: a) 10 akcií na výkon A), s nimiž je spojen podíl na zisku odpovídající provedeným lékařským výkonům akcionáře doc. MUDr. J. M., CSc., za účetní období, a s nimiž není spojeno hlasovací právo na valné hromadě...d) akcie na provoz, s nimiž je spojen podíl na zisku vytvořeném jen ostatními výkony (např. výkony lékařů, kteří nejsou akcionáři, výnosy z nájmu, výnosy z prodeje, atd.)...“*

Umělý nos, dividendy domů voz!



Mgr. Vladimír Janošek,
advokát
trvale spolupracující s [ARROWS advokátní kancelář, s.r.o.](#)

V Jámě 699/1
110 00 Praha 1

Tel.: +420 731 773 563
e-mail: janosek@arws.cz

-
- [1] Stanovy jsou dostupné ze sbírky listin Městského soudu v Praze pod sp. zn. B 19159/SL5/MSPH.
[2] Stanovy jsou dostupné ze sbírky listin Krajského soudu v Brně pod sp. zn. B 6342/SL36/KSBR.
[3] Stanovy jsou dostupné ze sbírky listin Městského soudu v Praze pod sp. zn. B 14429/SL25/MSPH.

Další články:

- [Právní due diligence nemovitostí: na co se v praxi skutečně zaměřit](#)
- [Hmotněprávní opatrovník obchodní korporace: mezi efektivní ochranou a zásahem do korporální autonomie](#)
- [Zákon Lugovéhoho: jak Rusko přepisuje pravidla mezinárodních arbitráží](#)
- [Novelizace nařízení EU o odlesňování \(EUDR\)](#)
- [Prekluze důvodu neplatnosti VH](#)
- [Jak zahájit provoz mezinárodní letecké linky do České republiky \(EU\): právní požadavky pro aerolinky ze třetích zemí](#)
- [TOP 5 judikátů z korporátního práva za rok 2025](#)
- [Odštěpný závod zahraniční společnosti optikou NIS2: Jak správně určit velikost podniku?](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 31. - létající pořizovatel ve světle nového stavebního zákona](#)
- [SCHEJBAL& PARTNERS stáli u získání jedné z prvních licencí dle MiCA v ČR](#)
- [Proč dnes více než polovina M&A transakcí ve střední Evropě nekončí podpisem](#)